

RETTENS DOM (Anden Udvidede Afdeling)

6. oktober 1999 *

I sag T-123/97,

Salomon SA, Pringy (Frankrig), ved advokaterne **Lorraine Donnedieu de Vabres** og **Jean-Pierre Jouyet**, Paris, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat **Aloyse May**, 31, Grand-rue,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent **Gérard Rozet**, som befuldmægtiget, bistået af advokat **Ami Barav**, Paris, og med valgt adresse i Luxembourg hos **Carlos Gómez de la Cruz**, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgt,

* Processprog: fransk.

støttet af

Republikken Østrig ved Christine Stix-Hackl, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg på Østrigs Ambassade, 3, rue des Bains,

og af

HTM Sport- und Freizeitgeräte AG, Schwechat (Østrig), ved advokaterne Wolfgang Knapp, Bruxelles og Frankfurt am Main, og Till Müller-Ibold, Frankfurt am Main, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokaterne Arendt & Medernach, 8-10, rue Mathias Hardt,

intervenienter,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning 97/81/EF af 30. juli 1996 vedrørende den østrigske regerings støtte til virksomheden Head Tyrolia Mares i form af kapitaltilførsel (EFT 1997 L 25, s. 26),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Anden Udvidede Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Potocki, og dommerne K. Lenaerts, C.W. Bellamy, J. Azizi og A.W.H. Meij,

justitssekretær: fuldmægtig J. Palacio González,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 24. marts 1999,

afsagt følgende

Dom

Relevante retsregler

- 1 EF-traktatens artikel 92 (efter ændring nu artikel 87 EF), stk. 3, bestemmer følgende:

»Som forenelig med fællesmarkedet kan betragtes:

[...]

- c) støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse [...]«
- 2 Med henblik på anvendelsen af denne bestemmelse har Kommissionen fastsat Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (94/C 368/05) (EFT 1994 C 368, s. 12, herefter »rammebestemmelserne«).

Sagens faktiske omstændigheder

- 3 Det østrigske selskab Head Tyrolia Mares (herefter »HTM«) er et holdingselskab for en gruppe virksomheder, der producerer og sælger sportsartikler til vintersport, tennis, dykning og golf. HTM havde i 1994 en omsætning på ca. 5,2 mia. ATS, dvs. ca. 390 mio. ECU, heraf 45% i Vesteuropa. I juni 1995 beskæftigede koncernen ca. 2 700 arbejdstagere. HTM's produktionsvirksomheder ligger i USA og Europa (Tyskland, Østrig, Italien, Den Tjekkiske Republik og Estland). De østrigske produktionsvirksomheder ligger i Kennelbach (536 ansatte), Hörbranz (279 ansatte), Schwechat (395 ansatte) og Neusiedl (80 ansatte).
- 4 Det offentlige holdingselskab Austria Tabakwerke (herefter »AT«) erhvervede i 1993 majoriteten i HTM for 20 mio. USD (ca. 16 mio. ECU). AT tilførte øjeblikkelig ny kapital på 100 mio. USD (ca. 80 mio. ECU). Samme år bevilgede AT HTM et efterstillet aktionærydet lån på 85,25 mio. DEM (ca. 45 mio. ECU), som skulle have stilling som egenkapital.

- 5 På trods af de bebudede rationaliserings-, sprednings- og investeringsprogrammer led HTM alvorlige tab i 1993 og 1994, frem for alt på grund af en kraftig tilbagegang på det internationale skimarked fra slutningen af 1980'erne og særdeles negative resultater inden for bestemte områder som sportsbeklædning og golfudstyr. Meget store finansielle byrder og forskellige omstrukturings- og særposter svækkede virksomhedens finansielle resultat yderligere.

- 6 Efter at AT i januar 1995 havde rettet henvendelse til Handelsbank SBC Warburg (herefter »Warburg«) med henblik på udarbejdelse af en saneringsplan for HTM, fik Warburg i marts 1995 til opgave at udarbejde en privatiseringsplan for HTM, og i maj 1995 indledte Warburg en procedure med henblik på udvælgelse af potentielle købere.

- 7 For at undgå, at HTM blev erklæret insolvent, måtte AT i april 1995 tilføre koncernen en kapital på 400 mio. ATS (ca. 30 mio. ECU) og konvertere lånet fra 1993 på ca. 45 mio. ECU til egenkapital.

- 8 Salomon producerer bl.a. alpine ski, langrendsski, snowboards, skistøvler, skibindinger og golfkøller. Selskabet havde i 1995 en omsætning på ca. 4 mia. FRF (ca. 620 mio. ECU), heraf 62% alene på markedet for vintersportsartikler (ca. 386 mio. ECU). Som direkte konkurrent til HTM på markedet for vintersportsartikler anmodede Salomon ved skrivelse af 21. juni 1995 Kommissionen om at undersøge den statsstøtte, som AT formodedes at have ydet HTM.

- 9 I juli 1995 blev der udarbejdet en omstruktureringsplan for HTM, hvorefter virksomheden i 1997 igen skulle være rentabel. Med henblik på at finansiere denne plan og imødegå en ny insolvensprocedure besluttede det østrigske finansministerium i august 1995 at godkende AT's beslutning om at foretage en yderligere kapitaltilførsel i HTM på indtil 1,5 mia. ATS (ca. 112 mio. ECU), der skulle udbetales i rater i 1995, 1996 og 1997.
- 10 Ved skrivelse af 8. august 1995 underrettede de østrigske myndigheder Kommissionen om AT's hensigter. Den 1. september 1995 sendte Kommissionen en begæring om oplysninger til den østrigske regering, som blev besvaret den 21. september 1995.
- 11 Den 30. september 1995 fik HTM fra AT udbetalt en rate på 373 mio. ATS (ca. 28 mio. ECU). I september 1995 blev omstrukturen indstillet på grund af en forværring af HTM's situation, og virksomheden blev øjeblikkeligt sat til salg. AT's ledelse besluttede på Warburg's anbefaling at acceptere et tilbud fra en gruppe af internationale investorer under ledelse af Johan Eliasch (herefter »Eliasch-gruppen«) og indlede forhandlinger om en øjeblikkelig privatisering af hele HTM-koncernen.
- 12 Det blev i kontrakten med Eliasch-gruppen fastsat, at salgsprisen skulle udgøre 10 mio. ATS (ca. 0,7 mio. ECU), og at AT skulle tilføre HTM en kapital på 1,19 mia. ATS (ca. 88 mio. ECU), der skulle betales i flere rater. Eliasch-gruppen forpligtede sig til at tilføre yderligere 300 mio. ATS (ca. 22 mio. ECU), heraf 25 mio. ATS (ca. 2 mio. ECU) i samme øjeblik, som Kommissionen havde godkendt AT's foranstaltninger.

- 13 AT skulle have 15% af den fortjeneste, som Eliasch-gruppen måtte opnå ved helt eller delvis at sælge HTM til tredjemand, det være sig ved salg af andele eller ved et offentligt salgstilbud. Endelig var Eliasch-gruppen forpligtet til at videreføre HTM's produktion i de østrigske virksomheder i mindst tre år og fortsat beskæftige 50% af den aktuelle arbejdsstyrke i virksomheden i Schwechat og 80% i virksomhederne i Hörbranz og Kennelbach.
- 14 I den sidste uge i november 1995 fik Kommissionen meddelelse om, at bankerne efter ejerskiftet havde indvilget i at yde et bidrag til omstruktureringen af HTM ved at eftergive gæld på 630 mio. ATS (ca. 47 mio. ECU) og ved at omlægge gæld.
- 15 Ved beslutning af 20. december 1995, som ændret den 13. marts 1996, indledte Kommissionen i medfør af EF-traktatens artikel 93 (nu artikel 88 EF), stk. 2, en procedure med henblik på undersøgelse af foreneligheden med fællesmarkedet — som omstrukturingsstøtte til HTM — af kapitaltilførslerne på 400 mio. ATS (ca. 30 mio. ECU) i april 1995 (jf. ovenfor, præmis 7) og på 1 190 mio. ATS (ca. 88 mio. ECU) (jf. ovenfor, præmis 12), der allerede var foretaget eller var fastsat af AT i købekontrakten med Eliasch-gruppen.
- 16 Kommissionen fandt endvidere, at det samlede beløb på 1,273 mia. ATS (ca. 95 mio. ECU), hvoraf 773 mio. ATS (ca. 58 mio. ECU) allerede var betalt til HTM (jf. ovenfor, præmis 7 og 11), efter at være blevet omdannet til lån på markedsvilkår kunne godkendes som redningsstøtte.
- 17 I dette øjemed offentliggjorde Kommissionen en meddelelse i overensstemmelse med traktatens artikel 93, stk. 2, til de øvrige medlemsstater og andre interesserede om den østrigske forbundsregerings støtte til HTM i form af kapitaltilførsel (EFT 1996 C 124, s. 5).

- 18 I begyndelsen af februar 1996 fik Kommissionen meddelelse om, at købekontrakten var effektueret, idet AT havde overdraget aktiebesiddelserne i HTM til Eliasch-gruppen.
- 19 I forbindelse med undersøgelsesproceduren fremsatte Salomon SA (herefter »Salomon«) sine bemærkninger ved skrivelse af 21. maj 1996.
- 20 Ved beslutning 97/81/EF af 30. juli 1996 vedrørende den østrigske regerings støtte til HTM i form af kapitaltilførsel (EFT 1997 L 25, s. 26, herefter »beslutningen«) fastslog Kommissionen, at kapitaltilførslerne på 400 mio. ATS (ca. 30 mio. ECU) (jf. ovenfor, præmis 7) og på 1,19 mia. ATS (ca. 88 mio. ECU) (jf. ovenfor, præmis 12), dvs. 118 mio. ECU, udgør statsstøtte, men at den på visse betingelser kan erklæres forenelig med fællesmarkedet som omstrukturingsstøtte.
- 21 Kommissionen anfører i beslutningen, at markedet for alpine ski er et mættet marked, der lider under en betydelig overkapacitet, og at det forventes, at markedet koncentrerer sig omkring få, store producenter. Efter Kommissionens opfattelse udvikler markederne for skibindinger og skistøvler sig på samme måde.
- 22 I henhold til beslutningen går omstrukturingsplanen ud på, at HTM's produktion skal vende tilbage til sine grundlæggende aktiviteter (tennis, ski, skibindinger, skistøvler og dykkerudstyr), idet produktionen på kort sigt frem for alt skal centreres om mærket Head, marketingsaktiviteter, innovative og højteknologiske produkter samt det amerikanske marked. Efter afslutningen af omstruktureringen skal virksomheden i henhold til de langsigtede mål ekspandere i retning af nye produkter (ved erhvervelse af licenser) og nye geografiske markeder. Ifølge omstrukturingsplanen skal overskudstærsklen nås på det driftsmæssige område i 1996, rentabiliteten genetableres i 1997, og børsnoteringen som endeligt mål gennemføres i 1998 eller 1999.

23 Omstruktureringsplanen indeholder følgende hovedpunkter:

- Produktivitetsskapaciteten inden for vintersport (ski, skibindinger og skistøvler) og tennisketsjere tilpasses faldet i efterspørgslen. Heri indgår, at arbejdsintensive produktionsprocesser skal udliciteres og udflyttes til øst-europæiske lande, så produktionsomkostningerne kan reduceres.

- Urentable produktionslinjer indstilles gradvis, og lagerbestande nedbringes.

- Rationalisering og nedbringelse af de faste omkostninger ved salg og administration, herunder fusion af selskaber.

- Et logistiksystem til central styring af lagerforvaltning, varelager og forsendelse udvikles og indføres, og de interne styringssystemer og produktionsprocesser moderniseres.

24 Ifølge omstruktureringsplanen skal den årlige produktionskapacitet bl.a. nedsættes med 39% for ski, 59% for skibindinger, 9% for skistøvler og 38% for tennisketsjere. Der skal ske en reduktion af arbejdsstyrken inden for disse forskellige dele af produktionen.

- 25 De direkte omkostninger ved de omstruktureringsforanstaltninger, der skal gennemføres i perioden fra 1995 til 1997, skønnes at beløbe sig til 159 mio. USD (ca. 127 mio. ECU). Størstedelen af disse omkostninger skyldes indstillingen af golfaktiviteterne, indstilling af aktiviteterne i sportsbeklædningssektoren samt reduktionen af produktionskapaciteten og omstruktureringen i fabrikkerne i Kennelbach, Schwechat og Hörbranz, herunder udbetalinger i forbindelse med afskedigelser.
- 26 Kapitaltilførselsplanen, der er en del af omstruktureringsplanen, omfatter ikke blot AT's tilskud og bankernes gælds- og renteeftergivelse på 630 mio. ATS (ca. 47 mio. ECU) (jf. ovenfor, præmis 14), men også de to kapitaltilførsler fra Eliasch-gruppen på henholdsvis ca. 2 mio. ECU og ca. 20 mio. ECU (jf. ovenfor, præmis 12) frem til 1998 samt et internationalt offentligt salgstilbud med en forventet indtægt på 60 mio. USD (ca. 48 mio. ECU). Da HTM's beregnede egenkapitalandel i 1998 (7%) anses for at være for lav til, at virksomheden vil kunne konkurrere med de internationale konkurrenter, anses Eliasch-gruppens bidrag til selskabets kapitalopbygning og børsnoteringen for at være af afgørende betydning for HTM's kapitalstruktur, da virksomhedens gældsbyrde reduceres yderligere som følge heraf.
- 27 I beslutningens artikel 1 fastslås det, at AT's støtte til HTM i form af kapitaltilførsel på 1,59 mia. ATS (ca. 118 mio. ECU) (jf. ovenfor, præmis 20) udgør statsstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 1. Denne støtte betragtes som forenelig med fællesmarkedet i henhold til artikel 92, stk. 3, litra c), da den fremmer udviklingen af visse erhvervsgræne uden at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.
- 28 Der opstilles følgende plan for udbetalingen af dette beløb på 1,59 mia. ATS, som omfatter det beløb på 1,273 mia. ATS (ca. 95 mio. ECU), som Kommissionen allerede havde godkendt som redningsstøtte (jf. ovenfor, præmis 16): 400 mio.

ATS (ca. 30 mio. ECU) i april 1995 (jf. ovenfor, præmis 7) og 373 mio. ATS (ca. 28 mio. ECU) den 30. september 1995 (jf. ovenfor, præmis 11). Endelig skal der ske betaling af et beløb på 27 mio. ATS (ca. 2 mio. ECU) og af den resterende del af det samlede beløb i rater fra den 31. december 1995 til den 31. marts 1998.

29 I beslutningens artikel 2 præciseres det, at den østrigske regering for at sikre, at støtten er forenelig med fællesmarkedet, skal sørge for, at følgende betingelser opfyldes:

- Omstruktureringsplanen skal gennemføres i den form, i hvilken den er forelagt Kommissionen. HTM skal hvert år frem til 1999 ved udgangen af august og februar fremlægge en rapport om de fremskridt, der er opnået under omstruktureringen, hvoraf det fremgår, hvilken økonomisk udvikling virksomheden har gennemløbet, hvilke finansielle resultater den har opnået, og hvorledes disse stemmer overens med omstruktureringsplanen. Desuden skal virksomheden forelægge årsregnskaberne for virksomhederne i gruppen for årene 1995-1999 senest ved udgangen af juni måned i det år, der følger efter det pågældende regnskabsår.
- Den kapacitetsnedbringelse, der er fastsat i omstruktureringsplanen, skal gennemføres uigenkaldeligt.
- Eliasch-gruppens kapitaltilførsel i HTM på 25 mio. ATS (ca. 2 mio. ECU) (jf. ovenfor, præmis 12) skal foretages senest en måned efter datoen for beslutningen.
- Eliasch-gruppens kapitaltilførsel i HTM på 275 mio. ATS (ca. 20 mio. ECU) (jf. ovenfor, præmis 12) skal foretages senest den 31. december 1998.

- En supplerende tilførsel af ny aktiekapital på mindst 600 mio. ATS (ca. 48 mio. ECU) (jf. ovenfor, præmis 26) skal gennemføres ved en international offentlig emission eller med midler med samme virkning senest ved udgangen af 1999.

- De tidligere tab på 1,59 mia. ATS (ca. 118 mio. ECU) må ikke anvendes til nedbringelse af det skattepligtige overskud.

- 30 Endelig hedder det i artikel 3, at beslutningen er rettet til Republikken Østrig.
- 31 Beslutningen blev meddelt den østrigske regering den 21. august 1996 og offentliggjort den 28. januar 1997.

Retsforhandlinger for Retten

- 32 Ved stævning indleveret den 18. april 1997 har Salomon anlagt annullations-søgsmål til prøvelse af beslutningen.
- 33 Ved kendelser af 21. november 1997 er der givet Republikken Østrig og HTM tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for Kommissionens påstande.

- 34 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Anden Udvidede Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse. Retten har dog anmodet parterne om at besvare visse spørgsmål skriftligt.
- 35 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i retsmødet den 24. marts 1999.

Parternes påstande

- 36 Salomon har nedlagt følgende påstande:

- Beslutningen annulleres.
- Kommissionen tilpligtes at betale samtlige sagens omkostninger.

- 37 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

- Sagen afvises, idet det fastslås, at Kommissionen under alle omstændigheder bør frifindes.
- Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

38 Republikken Østrig har nedlagt følgende påstande:

- Frifindelse.

- Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

39 HTM har nedlagt følgende påstande:

- Sagen afvises, idet den er anlagt for sent.

- Subsidiært: frifindelse.

- Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger, herunder HTM's omkostninger.

Formaliteten

40 Kommissionen har — i det væsentlige støttet af intervenienterne — gjort gældende, at sagen, der blev anlagt den 18. april 1997, er anlagt for sent, eftersom søgsmålsfristen begyndte at løbe fra den dag, hvor sagsøgeren blev bekendt med beslutningen. Da beslutningen allerede omkring vedtagelsen heraf

den 30. juli 1996 blev omtalt udførligt i pressen, burde sagsøgeren have anmodet Kommissionen om at få tilstillet beslutningen og anlagt sag inden to måneder fra det tidspunkt, hvor selskabet blev bekendt med beslutningens indhold. Den senere offentliggørelse af beslutningen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* kan ikke medføre, at en ny søgsmålsfrist begyndte at løbe.

- 41 Salomon er derimod af den opfattelse, at selskabet har anlagt sag rettidigt. Det er kun såfremt en retsakt ikke er blevet offentliggjort eller meddelt, at søgsmålsfristen begynder at løbe fra den dag, hvor sagsøgeren blev bekendt med retsakten. Når en beslutning — som i det foreliggende tilfælde — derimod ikke er blevet meddelt sagsøgeren, således at denne har kunnet få nøjagtig kendskab til beslutningens indhold, men er blevet offentliggjort i EF-Tidende, begynder søgsmålsfristen at løbe fra datoen for offentliggørelsen, uanset dennes fakultative karakter, hvilket i øvrigt er blevet bekræftet i retspraksis vedrørende statsstøtte.
- 42 Det skal hertil blot bemærkes, at det følger af selve ordlyden af EF-traktatens artikel 173 (efter ændring nu artikel 230 EF), stk. 5, at kriteriet om den dato, på hvilken sagsøgeren har fået kendskab til den anfægtede retsakt, som udgangspunkt for søgsmålsfristen er subsidiært i forhold til kriterierne om retsaktens offentliggørelse eller meddelelse (Domstolens dom af 10.3.1998, sag C-122/95, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 973, præmis 35).
- 43 Endvidere bemærkes, at Kommissionen er forpligtet til at offentliggøre betingede beslutninger om tilladelse af statsstøtte, der — som i det foreliggende tilfælde — træffes efter proceduren i traktatens artikel 93, stk. 2, i EF-Tidende, afdeling L, i deres fulde ordlyd [jf. *Konkurrencereglerne i De Europæiske Fællesskaber*, del II A, »Statsstøtteregler«, 1995, s. 42, punkt 53, og s. 55, punkt 90, litra d)].

- 44 Eftersom beslutningen blev offentliggjort i EF-Tidende L 25 af 28. januar 1997, begyndte søgsmålsfristen at løbe i forhold til sagsøgeren fra denne dato.
- 45 De fremførte argumenter til støtte for, at sagen ikke bør antages til realitetsbehandling, kan derfor ikke tiltrædes.

Realiteten

Omfanget af Rettens legalitetsprøvelse vedrørende den omtvistede omstrukturingsstøttes forenelighed med fællesmarkedet

- 46 Indledningsvis bemærkes, at der for Fællesskabets institutioners retsakter gælder en formodning om lovlighed (jf. i samme retning Domstolens dom af 26.2.1987, sag 15/85, *Conorzio Cooperative d'Abruzzo mod Kommissionen*, Sml. s. 1005, præmis 10), som sagsøgere i et annullationssøgsmål skal afkræfte ved at fremlægge beviser, der kan skabe tvivl om de af den sagsøgte institution anlagte vurderinger.
- 47 Desuden har Kommissionen ifølge fast retspraksis et vidt skøn ved anvendelsen af traktatens artikel 92, stk. 3. Når dette skøn indebærer en kompliceret økonomisk og social bedømmelse, må domstolsprøvelsen af en sådan beslutning begrænses til en kontrol af, om procedure- og begrundelsesforskrifterne er overholdt, om de faktiske omstændigheder, på grundlag af hvilke det anfægtede valg er foretaget, er materielt rigtige, samt til, om der foreligger en åbenbar fejl ved vurderingen af de nævnte faktiske omstændigheder, eller om der er begået magtfordrejning. Særligt

tilkommer det ikke Retten at sætte sit skøn med hensyn til økonomiske forhold i stedet for det, der er anlagt af den institution, der har vedtaget beslutningen (Rettens dom af 25.6.1998, forenede sager T-371/94 og T-394/94, British Airways m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2405, præmis 79).

- 48 Endvidere bemærkes, at under et annullationssøgsmål i medfør af traktatens artikel 173 skal lovligheden af en fællesskabsretsakt bedømmes efter de faktiske og retlige omstændigheder på det tidspunkt, da retsakten blev udstedt. Særligt må Kommissionens komplicerede vurderinger kun bedømmes på baggrund af de oplysninger, som Kommissionen sad inde med på det tidspunkt, hvor den anlagde vurderingerne (jf. i samme retning dommen i sagen British Airways m.fl. mod Kommissionen, præmis 81).
- 49 Endelig bemærkes, at en påstand om, at en af de betingelser, der er knyttet til en beslutning om at godkende støtte, ikke vil blive opfyldt, ikke kan rejse tvivl om lovligheden af den pågældende beslutning. I almindelighed kan lovligheden af en fællesskabsretsakt ikke afhænge af eventuelle muligheder for at omgå den eller af efterfølgende betragtninger vedrørende dens effektivitet (dommen i sagen British Airways m.fl. mod Kommissionen, præmis 291).
- 50 De af sagsøgeren fremførte anbringender og argumenter skal undersøges i lyset af ovennævnte principper.

De økonomiske transaktioner, som der ikke i beslutningen blev taget hensyn til ved afgørelsen af, om den omtvistede omstruktureringsstøtte kunne tillades

- 51 Uden at gøre gældende, at AT's kapitalindsud på ca. 80 mio. ECU i HTM i 1993 (jf. ovenfor, præmis 4) udgør statsstøtte i traktatens artikel 92's forstand, har Salomon anført, at det fremgår af artikel VI i den almindelige overenskomst om

told og udenrigshandel (herefter »GATT«) og artikel 23 i frihandelsaftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Republikken Østrig (EFT 1972, 31. december, s. 4, herefter »frihandelsaftalen«), som var gældende på det relevante tidspunkt, at støtte, der medfører konkurrencefordrejning, var forbudt. Kapitalindskuddet i 1993 burde således aldrig være foretaget, og Kommissionen burde have taget hensyn hertil ved sin vurdering af den støtteordning, HTM har haft fordel af siden 1993.

- 52 Kommissionen har — i det væsentlige støttet af intervenienterne — gjort gældende, at Salomon's argument bør afvises, idet Salomon ikke har anfægtet beslutningen om at indlede proceduren, for så vidt som der heri ikke drages nogen konsekvenser af den pågældende kapitaltilførsel, og idet selskabet ikke fremførte det nævnte argument under undersøgelsesproceduren.
- 53 Salomon har heroverfor anført, at beslutningen om at indlede proceduren var en forberedende retsakt i forhold til den endelige beslutning, der skulle træffes, og som sådan ikke kunne gøres til genstand for søgsmål. Salomon har endvidere henvist til, at Kommissionen var bekendt med det i 1993 foretagne kapitalindskud, idet sagsøgeren havde omtalt det i sin ovennævnte skrivelse af 21. juni 1995.
- 54 Det bemærkes for det første, at en beslutning om at indlede undersøgelsesproceduren i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2, kun har retsvirkninger og dermed udgør en retsakt, som kan gøres til genstand for annullationssøgsmål, for så vidt som den indebærer et valg mellem at kvalificere støtten som en allerede eksisterende eller en ny støtte og et valg med hensyn til, hvilke bestemmelser om fremgangsmåden der skal tages i anvendelse (jf. i samme retning Rettens dom af 15.9.1998, forenede sager T-126/96 og T-127/96, BFM og EFIM, Sml. II, s. 3437, præmis 43).
- 55 For det andet bemærkes, at sagsøgeren ikke havde kunnet fremføre argumenter vedrørende faktiske forhold, som Kommissionen ikke er bekendt med, og som selskabet ikke har oplyst Kommissionen om under undersøgelsesproceduren (jf. i samme retning Domstolens dom af 14.9.1994, forenede sager C-278/92,

C-279/92 og C-280/92, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4103, præmis 31, og Rettens dom af 25.3.1999, sag T-37/97, Forges de Clabecq mod Kommissionen, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 93). Der er derimod intet til hinder for, at den pågældende part fremfører et retligt anbringende mod den endelige beslutning, som ikke er blevet fremført under proceduren for undersøgelse af den omtvistede støtte, der blev indledt ved beslutningen af 20. december 1995, med senere ændringer (jf. i samme retning dommen i sagen Forges de Clabecq mod Kommissionen, præmis 93).

56 Under disse omstændigheder må Kommissionens formalitetsindsigelse forkastes.

57 Hvad angår realiteten har Kommissionen — i det væsentlige støttet af intervenienterne — gjort gældende, at den i 1993 foretagne kapitaltilførsel er uden betydning for bedømmelsen af den tilladte støttes forenelighed med fællesmarkedet, idet denne bedømmelse bygger på en individuel undersøgelse af de omtvistede indskud og ikke på en sammenligning med de tidligere foranstaltninger, hvis lovlighed ikke bestrides (dommen i sagen Spanien mod Kommissionen, præmis 71). Desuden kunne traktatens artikel 92 tidsmæssigt ikke finde anvendelse på det beløb, AT betalte til HTM i 1993. Endelig var de foranstaltninger, AT på daværende tidspunkt traf til fordel for HTM, hverken i strid med GATT eller med frihandelsaftalen.

58 Det skal hertil blot bemærkes, at på det tidspunkt, hvor Kommissionen indledte den omtvistede undersøgelsesprocedure (jf. ovenfor, præmis 15), kunne artikel VI i GATT og frihandelsaftalens artikel 23 ikke længere udgøre det retlige grundlag for at vurdere, om AT's kapitalindskud i HTM var forenelige med fællesmarkedet. I øvrigt var artikel VI i GATT om antidumping- og udligningstold irrelevant, og frihandelsaftalens artikel 23 gav blot de kontraherende parter mulighed for at skride ind over for offentlig støtte.

59 Kommissionen var således på ingen måde i medfør af de to ovennævnte bestemmelser forpligtet til at tage hensyn til det i 1993 foretagne kapitalindskud ved bedømmelsen af den omtvistede omstruktureringsstøtte (herefter »støtten«).

- 60 Kommissionen kunne desuden ved vurderingen af støttens forholdsmæssighed kun tage hensyn til de kapitaltilførsler, der var nævnt i omstruktureringsplanen og var den nødvendige modydelse og støtte herfor.
- 61 Endvidere bemærkes, at det forløbne tidsrum mellem betalingerne i 1993 og de kapitaltilførsler, der blev foretaget fra april 1995 (jf. ovenfor, præmis 7), og som blev tilladt ved beslutningen, ikke gjorde det muligt at integrere dem i en og samme vurdering af HTM's økonomiske situation inden for rammerne af proceduren for undersøgelse af støtten.
- 62 Salomon har i sine indlæg endvidere henvist til det aktionærydede lån på ca. 45 mio. ECU (jf. ovenfor, præmis 4) fra AT til HTM i 1993 og konverteringen heraf til egenkapital i april 1995 (jf. ovenfor, præmis 7).
- 63 Det må konstateres, at det aktionærydede lån fra begyndelsen, uanset hvorledes det blev betegnet i HTM's regnskaber, udgjorde et efterstillet lån, som skulle have stilling som selskabets egenkapital. På grund af HTM's alvorlige insolvens forud for den formelle konvertering af lånet til egenkapital var det i realiteten udelukket, at lånet ville blive tilbagebetalt, og lånet kunne derfor ikke betragtes som en gæld for HTM over for AT, hvis eftergivelse udgjorde en reel yderligere fordel.
- 64 Det følger heraf, at konverteringen af lånet til egenkapital, i det omfang den indebærer, at AT gav afkald på opfyldelse af en uinddrivelig fordring, ikke i sig selv gav HTM nogen økonomisk fordel på AT's bekostning i form af en overførsel af offentlige midler.

- 65 Kommissionen begik derfor ikke nogen retlig fejl ved ikke at betragte konverteringen som statsstøtte.
- 66 Salomon har endelig henvist til, at bankerne accepterede at eftergive gæld på ca. 47 mio. ECU (jf. ovenfor, præmis 14). Sagsøgeren kan herved have haft til hensigt at gøre gældende, at en sådan eftergivelse indeholdt elementer af statsstøtte, og at der derfor skulle være taget hensyn hertil i beslutningen.
- 67 Det bemærkes, at Kommissionen som svar på et spørgsmål fra Retten har understreget, at bankkonsortiet som betingelse for såvel eftergivelsen af en del af gælden på i alt 2 mia. ATS (ca. 150 mio. ECU) som omlægningen af den resterende gæld krævede, at der blev stillet forskellige garantier, bl.a. om Kommissionens godkendelse af de anmeldte kapitalindskud.
- 68 Eftersom bankerne, hvis HTM gik konkurs, formentlig ville miste en endnu større del af deres fordringer, og da de private banker, som udgjorde en tredjedel af bankerne i konsortiet, ikke nedlagde veto, ses de offentlige bankers gældseftergivelse — som antaget af Kommissionen — ikke at have indeholdt elementer af statsstøtte.
- 69 Kommissionen begik derfor ikke nogen retlig fejl ved at antage, at det ikke var godtgjort, at bankernes gældseftergivelse indeholdt elementer af statsstøtte.
- 70 Under disse omstændigheder begik Kommissionen ikke nogen retlig fejl ved ikke at tage hensyn til de omtvistede økonomiske transaktioner ved afgørelsen af, om støtten kunne tillades.

Det første anbringende om, at der ikke er tale om én samlet støtte

- 71 Salomon har anført, at alle de successive kapitaltilførsler, som ikke havde samme formål, på trods af rammebestemmelserne ikke kan betragtes som én samlet støtteforanstaltning. Navnlig kan den betaling på ca. 30 mio. ECU (jf. ovenfor, præmis 7), som AT foretog fire måneder før iværksættelsen af en omstruktureringsplan, ikke være en integrerende del heraf, og den skyldtes nødvendigheden af at undgå, at HTM blev insolvent. De ca. 28 mio. ECU, HTM modtog i løbet af sommeren 1995 (jf. ovenfor, præmis 11), blev betalt som led i den selvstændige omstruktureringsplan, der blev iværksat på daværende tidspunkt for at undgå en insolvensprocedure. Da denne plan blev opgivet til fordel for et øjeblikkeligt salg på grund af forværringen af HTM's situation, blev der truffet beslutning om nye kapitaltilførsler for at imødegå denne nye situation.
- 72 Kommissionen har — i det væsentlige støttet af intervenienterne — hovedsagelig gjort gældende, at sagsøgeren intet har fremført, der kan godtgøre, at der ikke er tale om én samlet støtte.
- 73 Det bemærkes, at de anfægtede kapitaltilførsler, som det fremgår af redegørelsen for de faktiske omstændigheder (jf. ovenfor, præmis 15 og 16), først blev godkendt som redningsstøtte, uden at der herved var taget stilling til, om de senere kunne tillades som omstruktureringsstøtte. Det var under denne nye betegnelse, at de pågældende beløb blev tilladt ved afslutningen af undersøgelsesproceduren på den betingelse, at den ved beslutningen godkendte omstruktureringsplan blev gennemført.
- 74 Det følger heraf, at planen omfatter de omtvistede kapitaltilførsler, selv om de først blev godkendt som redningsstøtte, hvorved bemærkes, at lovligheden af beslutningen herom ikke er genstand for sagen.

- 75 Eftersom kapitaltilførslerne falder ind under den ved beslutningen godkendte omstruktureringsplan, ændrer det forhold, at de blev betalt i successive rater, intet ved, at der er tale om én samlet støtte.
- 76 Anbringendet kan herefter ikke tiltrædes.

Det andet anbringende om, at henvisningen til den oligopolistiske struktur på markederne for vintersportsartikler er retsstridig

- 77 Salomon har gjort gældende, at Kommissionens synspunkt om, at den oligopolistiske struktur på markederne for vintersportsartikler var blevet forstærket, hvis HTM var forsvundet fra disse markeder, svarer til en påstand om, at statsstøtte er berettiget, såfremt der er tale om et oligopolistisk marked, hvilket strider mod hensigterne med og ordlyden af EF-traktatens bestemmelser om statsstøtte.
- 78 Kommissionen har bestridt, at beslutningen giver grundlag for en sådan konklusion.
- 79 Det bemærkes, at Kommissionen ikke ses at have konkluderet, at støtten var forenelig med fællesmarkedet, udelukkende på grundlag af den oligopolistiske karakter, den tillagde de relevante markeder. Som det fremgår af beslutningens punkt 8.2, sidste afsnit, henviste Kommissionen tværtimod alene til denne markedsstruktur til støtte for sin argumentation, hvorefter støtten i betragtning af omkostningerne ved de omstruktureringsforanstaltninger, der blev krævet af HTM som modydelse, ikke ville føre til konkurrencefordrejende virkninger, der strider mod den fælles interesse, som omhandlet i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c).

80 Anbringendet kan herefter ikke tiltrædes.

Det tredje anbringende om en forkert analyse af de relevante markeder

- 81 Salomon har for det første gjort gældende, at Kommissionen med urette behandlede de berørte markeder samlet, idet den burde have behandlet vintersportsartikelbranchen, som 45% af HTM's omsætning hidrører fra, særskilt.
- 82 Det bemærkes, at Kommissionen korrekt i beslutningens punkt 4 foretog en analyse af situationen og tendenserne på de tre markeder for vintersportsartikler (ski, skibindinger og skistøvler) og i beslutningens punkt 8.2 fastslog, at der var blevet truffet foranstaltninger for i videst muligt omfang at undgå konkurrencefordrejende virkninger på hvert enkelt af disse markeder.
- 83 Kommissionen foretog således — i modsætning til hvad sagsøgeren gør gældende — en særskilt analyse af vintersportsartikelbrancherne og HTM's øvrige forretningsområder.
- 84 Det skal i øvrigt bemærkes, at Kommissionen i forbindelse med efterprøvelsen af, om planen for omstrukturering af HTM var tilstrækkelig, og om støtten var forenelig med fællesmarkedet, kun kunne foretage en samlet vurdering af alle den støttemodtagende virksomheds forretningsområder.
- 85 Salomon har for det andet gjort gældende, at markedet for skibindinger ganske vist domineres af fem virksomheder, men at Kommissionen derimod fejlagtigt antog, at markederne for ski og skistøvler karakteriseres ved et begrænset antal

konkurrenter, hvorfor markedsstrukturen ville blive påvirket i negativ retning som følge af, at der ville opstå mere markante oligopoler, hvis HTM forsvandt fra markedet.

- 86 Ifølge sagsøgeren er markedet for vintersportsartikler tværtimod yderst konkurrencepræget, og dette forstærkes ved fremkomsten af nye konkurrerende produkter. Kommissionens fejlurdering er særlig udpræget, idet krisen på markedet er langt alvorligere end antaget i beslutningen.
- 87 Kommissionen har — støttet af HTM og Republikken Østrig — i det væsentlige fastholdt, at de relevante markeder i vid udstrækning domineres af få virksomheder, og at tilbagegangen på de pågældende markeder ikke er så akut som hævdet af sagsøgeren.
- 88 Det bemærkes, at sagens akter ikke synes at give grundlag for at fastslå, at Kommissionen anlagde en åbenbart urigtig vurdering ved at anse de relevante marketers struktur for oligopolistisk. Navnlig kan de dokumenter, Salomon selv har fremlagt som bilag til stævningen, ikke skabe tvivl om Kommissionens vurdering.
- 89 I øvrigt synes de oplysninger, der danner grundlag for Kommissionens vurdering af, hvor alvorlig tilbagegangen på markedet for ski i de sidste fem år forud for vedtagelsen af beslutningen var, ikke at være grundlæggende forskellige fra de af sagsøgeren fremførte tal.

- 90 Det er således ikke godtgjort, at Kommissionen har anlagt åbenbart urigtige vurderinger i forbindelse med analysen af de relevante markeder.
- 91 Anbringendet kan herefter ikke tiltrædes.

Det fjerde anbringende om omstruktureringsplanens utilstrækkelighed

- 92 Salomon har for det første anført, at der forud for omstruktureringsplanen er foretaget talrige kapitaltilførsler, og at planen tidsmæssigt er meget vidtrækkende. For det andet fremgår det klart, at genoprettelsen af virksomhedens rentabilitet næsten udelukkende hviler på den modtagne støtte og den støtte, virksomheden vil modtage frem til 1999. Salomon har for det tredje kritiseret det forhold, at Kommissionen ikke tog hensyn til situationen for HTM's konkurrenter, der — ligesom sagsøgeren — på grund af krisen på markedet har været tvunget til at træffe gennemgribende interne og eksterne omstruktureringsforanstaltninger uden at modtage kapitalindsud fra staten. På baggrund af undersøgelsen af de muligheder, der dannede grundlag for HTM's planer, kunne Kommissionen ikke være uvidende om, at de af HTM planlagte foranstaltninger ikke var forbundet med virksomhedens omstruktureringsbestræbelser, men med krisen på markedet, og at der således ikke var noget usædvanligt ved dem. Salomon finder for det fjerde, at den symbolske pris på ca. 0,7 mio. ECU (jf. ovenfor, præmis 12), som Eliasch-gruppen betalte for HTM, beviste, at køberen ikke løb nogen økonomisk risiko.
- 93 Kommissionen har — i det væsentlige støttet af intervenienterne — heroverfor hovedsagelig gjort gældende, at den i det foreliggende tilfælde valgte periode på tre til fire år udgør en rimelig frist for en virksomhed som HTM. Efter at have undersøgt omstruktureringsplanen skønnede Kommissionen, at de planlagte drastiske interne foranstaltninger var tilstrækkelige til, at HTM igen ville blive rentabel på længere sigt i overensstemmelse med kravene i rammebestemmelserne.

- 94 Det bemærkes i relation til sagsøgerens første argument, at de forskellige rater af støtten skal betragtes som en og samme støtte. Desuden synes en periode på tre til fire år ikke at udgøre en åbenbart for lang frist for genoprettelsen af HTM's rentabilitet på længere sigt. Sagsøgeren har selv henvist til den støttemodtagende virksomheds meget dårlige økonomiske situation, som indebærer, at det nødvendigvis vil tage lang tid for virksomheden igen at blive rentabel. Under alle omstændigheder fremgår det af selve beslutningens ordlyd, at omstrukturierungsplanen indebærer, at HTM skulle nå overskudstærsklen på det driftsmæssige område i 1996, og at rentabiliteten skulle genetableres i 1997. Kun planens endelige mål, børsnoteringen, skulle gennemføres i 1998 eller 1999.
- 95 Salomon's andet argument hviler på en forkert forudsætning. I henhold til beslutningen skulle den sidste rate af støtten betales den 31. marts 1998, og den nye kapitaltilførsel på ca. 48 mio. ECU (jf. ovenfor, præmis 26), der skal foretages i slutningen af 1999, hidrører ikke fra statslige midler. For så vidt som det gøres gældende, at genoprettelsen af HTM's rentabilitet næsten udelukkende skyldes støtten, skal det omhandlede argument undersøges i forbindelse med anbringendet om, at støtten er uforholdsmæssig (jf. nedenfor, præmis 123 ff.).
- 96 Over for det tredje argument skal det blot bemærkes, at spørgsmålet, om omstrukturierungsforanstaltninger i en virksomhed er formålstjenlige, først og fremmest afhænger af virksomhedens individuelle situation (jf. i samme retning dommen i sagen British Airways m.fl. mod Kommissionen, præmis 286).
- 97 Omkostningerne ved omstruktureringen af Salomon, som denne selv har vurderet til 90 mio. FRF (ca. 14 mio. ECU), er af en helt anden størrelsesorden end de samlede omkostninger i forbindelse med omstruktureringen af HTM. Under disse omstændigheder kan sagsøgeren ikke over for Kommissionen hævde, at der ikke var noget usædvanligt ved de af HTM planlagte foranstaltninger.
- 98 Der skal desuden tages hensyn til, at det i beslutningen som betingelse for at tillade støtten kræves, at urentable produktionslinjer skal indstilles, og at HTM

skal vende tilbage til sine grundlæggende aktiviteter og nedbringe administrations-, produktions- og salgsmkostningerne samt indskrænke personalet.

- 99 På grund af HTM's insolvens ville en tilpasning af virksomhedens omstrukturingsplan til de af virksomhedens konkurrenter iværksatte planer have kunnet gøre det tvivlsomt, om HTM kunne overleve, og HTM's overlevelse blev anset for nødvendig med henblik på at opretholde en konkurrencepræget struktur på de relevante markeder.
- 100 Endelig bemærkes, at sagsøgeren ved i forbindelse med sit fjerde argument alene at henvise til den af Eliasch-gruppen betalte købspris for HTM på ca. 0,7 mio. ECU (jf. ovenfor, præmis 12) undlader at tage hensyn til, at Eliasch-gruppen ud over dette beløb uigenkaldeligt forpligtede sig til at indskyde ca. 2 mio. ECU i HTM, når Kommissionen havde godkendt AT's foranstaltninger, og ca. 20 mio. ECU senest den 31. december 1998 (jf. ovenfor, præmis 12 og 29).
- 101 Det følger heraf, at det ikke er godtgjort, at Kommissionen har anlagt en åbenbart urigtig vurdering af omstrukturingsplanens egnethed til inden for en rimelig frist at genoprette HTM's rentabilitet på længere sigt.
- 102 Anbringendet savner således det fornødne grundlag og må derfor forkastes.

Det femte anbringende om, at de kapacitetsnedbringelser og produktionsindstillinger, der pålægges HTM, er utilstrækkelige

- 103 Salomon har bestridt, at de kapacitetsnedbringelser, der kræves i henhold til beslutningen, inden for en branche med overkapacitet og tilbagegang medfører et

fald i HTM's markedsandele til fordel for virksomhedens konkurrenter, og at det forhold, at HTM trækker sig tilbage fra bestemte nicheområder og opgiver forskellige forretningsområder, gør det muligt for konkurrenterne at styrke deres position på disse markeder med henblik på at opveje ydelsen af støtte.

- 104 Der kan ganske vist foretages kapacitetsnedbringelser ved at ændre produktionsteknikkerne, men de kan kun være definitive i overensstemmelse med rammebestemmelserne, hvis de er nært forbundet med betydelige personalenedskæringer eller med en nedbringelse eller en uigenkaldelig lukning af produktionskapaciteter. Efter forhandlinger mellem AT og Eliasch-gruppen er kapacitets- og personalenedskæringerne imidlertid blevet opgivet. De østrigske fabrikker opretholdes ud fra sociale eller politiske hensyn. Desuden gør den permanente drift af fabrikken i Tallin som følge af overførslen af produktionen af skistøvler til Estland det muligt for HTM at reducere sine omkostninger, men den medfører ikke de kapacitetsnedbringelser, der er nødvendige for at sanere branchen.
- 105 Omstruktureringsplanen burde have sikret en drastisk nedbringelse af produktionen og ikke blot nedbringelser af produktionskapaciteterne og personalet, som ikke automatisk medfører en nedgang i produktionen. De planlagte nedbringelser af produktionen, bl.a. på de østrigske fabrikker, er ikke blevet gennemført for at opfylde den østrigske stats målsætning om at opretholde et bestemt beskæftigelsesniveau.
- 106 Ifølge artikler i den østrigske presse er HTM's omsætning på ingen måde faldet, men tværtimod steget for så vidt angår vintersportsartiklerne, måske med undtagelse af skibindinger. Desuden har HTM annonceret stigninger i produktionen af ski og skibindinger for sæsonen 1997/1998 i forhold til 1996/1997. HTM har således i kraft af støtte fra offentlige midler udviklet en aggressiv salgspolitik, som er kendetegnet ved priser, der konsekvent er lavere end konkurrenternes. To tilbud om samarbejde, som HTM har fremsat over for konkurrenter, viser, at de kapacitetsnedbringelser, der skulle være foretaget, ikke er blevet gennemført.

- 107 Under alle omstændigheder er sagsøgeren af den opfattelse, at selv om der faktisk måtte blive gennemført kapacitetsnedbringelser efter den fastsatte periode på tre år, vil de ikke kunne siges at stå i rimeligt forhold til støttens størrelse.
- 108 Kommissionen har — støttet af intervenienterne — i det væsentlige anført, at det blev krævet, at HTM skulle foretage betydelige kapacitetsnedbringelser.
- 109 I forbindelse med undersøgelsen af de foranstaltninger, der blev truffet for at undgå konkurrencefordrejninger, tog Kommissionen behørigt hensyn til virkningen af den nedgang i efterspørgslen, der havde været tale om i de senere år.
- 110 Salomon's påstand om, at støtten gjorde det muligt for HTM at føre en aggressiv salgspolitik, er ifølge Kommissionen vag og uden støtte i faktiske oplysninger. HTM forsøger tværtimod at øge sin fortjeneste ved at koncentrere sig om produkter med stor avance.
- 111 Det bemærkes for det første, at sagsøgerens sidestilling af kapacitetsnedbringelser og personalenedskæringer hviler på en forkert forudsætning. Forholdet mellem antallet af ansatte og produktionskapaciteterne afhænger nemlig af mange faktorer, herunder de fremstillede produkter og den anvendte teknologi. Beskæftigelsesgarantierne, som kun gælder tre af koncernens produktionsvirksomheder i tre år, forhindrede ikke lukningen af montagefabrikken i Neusiedl.

- 112 Påstanden om, at personalenedskæringerne er blevet opgivet, er i øvrigt ikke underbygget. Republikken Østrig har tværtimod — uden at det er blevet bestridt af sagsøgeren — understreget, at personalenedskæringerne på de østrigske fabrikker udgjorde 20-50% af personalet i overensstemmelse med det i beslutningen anførte (punkt 2, ellefte afsnit, sidste punktum), og at de personalenedskæringer, der er gennemført siden 1995, har været betydelige.
- 113 For det andet bemærkes, at sagsøgeren ikke har fremført faktiske oplysninger til støtte for sin påstand om, at kapacitetsnedbringelserne er blevet opgivet, selv om omstruktureringsplanen, som kapacitetsnedbringelserne indgår i, ifølge selve ordlyden af beslutningens artikel 2, første led, skal gennemføres i den form, i hvilken den er forelagt Kommissionen.
- 114 Der er særlig grund til at understrege, at hovedformålet med at flytte produktionen af skistøvler til Estland, hvor arbejdskraften er billig, er at nedbringe produktionsomkostningerne, men at dette på ingen måde udelukker kapacitetsnedbringelser.
- 115 For det tredje bemærkes, at Salomon's argumentation vedrørende HTM's omsætning og virksomhedens påståede aggressive salgspolitik, selv om der måtte kunne føres bevis herfor, vedrører omstændigheder efter vedtagelsen af beslutningen. Kommissionens komplicerede vurderinger må imidlertid kun bedømmes på baggrund af de oplysninger, som Kommissionen sad inde med på det tidspunkt, hvor den anlagde vurderingerne (dommen i sagen British Airways m.fl. mod Kommissionen, præmis 81).
- 116 Under alle omstændigheder præciseres det i beslutningen med henblik på at undgå en aggressiv salgspolitik fra HTM's side, at den samlede omsætning skulle falde frem til 1996 og derefter stige let, idet niveauet i 1998 stadig forventedes at ligge under 1994-niveauet.

- 117 Endelig bemærkes for det fjerde, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at de kapacitetsnedbringelser på mellem 9 og 59%, der blev krævet af HTM på markederne med strukturel overkapacitet (ski, skibindinger, skistøvler og tennisketsjere) og i alt væsentligt skulle gennemføres allerede inden for det første år af omstruktureringen, er klart utilstrækkelige til at gøre det muligt for de få konkurrenter at styrke deres position på de relevante markeder, hvor HTM i 1994 på verdensplan havde markedsandele på mellem 11 og 32%.
- 118 I øvrigt bekræftede Salomon selv i sine bemærkninger under undersøgelsesproceduren, at omstrukturingsplanen indeholder et positivt punkt for hele branchen, idet den reelt resulterer i en nedbringelse af HTM's produktionskapaciteter for såvel alpine ski (anslået til -25%) som bindinger til alpine ski (anslået til -42%). I beslutningen nævnes der imidlertid for disse to markeder kapacitetsnedbringelser på henholdsvis 39 og 59%.
- 119 Ud over kapacitetsnedbringelserne, som ifølge beslutningens dispositive del skal være uigenkaldelige, skal der også tages hensyn til andre omstrukturingsforanstaltninger, der kræves i henhold til beslutningen, såsom indstilling af golfaktiviteterne, gradvis indstilling af urentable produktionslinjer, indstilling af aktiviteterne i sportsbeklædningssektoren, nedbringelse af produktudbuddet samt tilbagetrækning fra bestemte nicheområder, f.eks. langrend og skiudlejning.
- 120 Det må således konstateres, at de fire brancher med overkapacitet, som kapacitetsnedbringelserne vedrører, repræsenterer over 60% af HTM's omsætning i 1994, og at HTM's fuldstændige indstilling af bestemte aktiviteter medfører et omsætningstab på 245 mio. USD, dvs. ca. 196 mio. ECU. Det kan således ikke udelukkes, at endnu større kapacitetsnedbringelser kunne have gjort det tvivlsomt, om det ville være muligt at genetablere rentabiliteten for HTM.

- 121 Sagsøgeren har således ikke godtgjort, at Kommissionen begik en klar fejltagelse ved at anse kapacitetsnedbringelserne og HTM's indstilling af visse produktioner for tilstrækkelige.
- 122 Anbringendet kan herefter ikke tiltrædes.

Det sjette anbringende om, at støtten er uforholdsmæssig

- 123 Salomon har gjort gældende, at støttebeløbet på ca. 118 mio. ECU (jf. ovenfor, præmis 20) er uforholdsmæssigt, idet det udgør over 90% af omstrukturingsomkostningerne, der i beslutningen anslås til ca. 127 mio. ECU. Dette viser, at der ikke er balance mellem HTM's indsats og de omkostninger, der bæres af den østrigske stat. Støtten står heller ikke i rimeligt forhold til de af Eliasch-gruppen indgåede forpligtelser — bortset fra disses usikre karakter — idet salgsprisen for HTM, som anført af Kommissionen selv, er langt mindre end støtten.
- 124 Kommissionen har — i det væsentlige støttet af intervenienterne — heroverfor anført, at de ca. 118 mio. ECU er absolut nødvendige for at give HTM mulighed for at gennemføre de i omstrukturingsplanen fastsatte foranstaltninger. Støtten anvendes kun til at nedbringe HTM's kortfristede gæld og til at omstrukturere de berørte områder.
- 125 HTM har nærmere anført, at der ikke skal tages hensyn til de af investorerne indgåede økonomiske forpligtelser, som blot supplerer virksomhedens egen indsats. Denne er i øvrigt — i strid med hvad Salomon hævder — betydelig i forhold til HTM's værdi som fastsat i forbindelse med salget til den højstbydende.

- 126 Det bemærkes, at de direkte omstrukturingsomkostninger, som Kommissionen vurderer til ca. 127 mio. ECU i beslutningens punkt 8.2, kun udgør en del af de samlede omkostninger ved omstrukturen af HTM, der sigtes til i beslutningens punkt 8.3.
- 127 Kommissionen har som svar på Rettens spørgsmål understreget, at der ud over de direkte omstrukturingsomkostninger er andre udgiftsposter forbundet med den økonomiske omstrukturering af HTM, såsom investeringer med henblik på rationalisering såvel som tilbagebetaling og omlægning af gælden.
- 128 Kommissionen har endvidere oplyst, at de samlede omstrukturingsomkostninger finansieres ved fire forskellige dispositioner, nemlig Eliasch-gruppens kapitalindsud på ca. 22 mio. ECU (jf. ovenfor, præmis 12), bankernes delvise gældseftergivelse og afkald på renter på 47 mio. ECU (jf. ovenfor, præmis 14), støtten (ca. 118 mio. ECU) (jf. ovenfor, præmis 20) og endelig HTM's bidrag, taget fra egne midler, på 36% af de samlede omstrukturingsomkostninger.
- 129 Det følger heraf, at de samlede omstrukturingsomkostninger beløber sig til over 290 mio. ECU, og at støtten udgør under halvdelen af dette beløb.
- 130 Under disse omstændigheder kan det ikke anses for godtgjort, at Kommissionen har anlagt en åbenbart urigtig vurdering ved at anse støtten for at stå i rimeligt forhold til de samlede omkostninger ved omstrukturen af HTM.

Det syvende anbringende om manglende opfyldelse af betingelserne for tilladelsen af støtten

- 131 Salomon betvivler, at HTM opfylder de forpligtelser, der er forbundet med omstruktureringsplanen. For det første har HTM annonceret en spredning af sine aktiviteter, selv om virksomheden i henhold til beslutningen var forpligtet til at koncentrere aktiviteterne på centrale områder uden at kunne gå ind i nye produktionsnicher. For det andet har HTM tilbudt sagsøgeren at levere skistøvler til virksomheden. Endelig synes HTM for det tredje at have indgået en kontrakt med selskabet Kästle med henblik på at producere ski på denne virksomheds vegne.
- 132 Kommissionen har — i det væsentlige støttet af intervenienterne — heroverfor anført, at opfyldelsen af beslutningen på ingen måde påvirker dennes lovlighed, idet alle de faktiske omstændigheder, Salomon baserer sine påstande på, ligger efter vedtagelsen af beslutningen. En spredning af HTM's aktiviteter er hverken forbudt i henhold til den af Kommissionen godkendte omstruktureringsplan eller uforenelig hermed.
- 133 Det bemærkes, at lovligheden af beslutningen ikke kan afhænge af eventuelle muligheder for at omgå den (jf. i samme retning dommen i sagen British Airways m.fl. mod Kommissionen, præmis 291).
- 134 Bortset fra at anbringendet har karakter af spekulation, findes det under alle omstændigheder ikke godtgjort, at HTM har foretaget en spredning af sine aktiviteter i strid med betingelserne for tilladelsen af støtten.
- 135 For det første fremgår det af det avisudklip, Salomon har fremlagt til støtte for sine påstande, at HTM blot har annonceret en — foreløbig — hensigt om at bringe en ny generation af produkter på markedet for inline-skating, og at virksomheden er begyndt at producere en ny type ski. HTM skulle ganske vist i henhold til beslutningen i første omgang koncentrere sig om sine grundlæggende aktiviteter, men der gives også mulighed for marketingsaktiviteter og fremstilling

af innovative og højteknologiske produkter, og virksomheden skulle efter afslutningen af omstruktureringen ekspandere i retning af nye produkter (beslutningens punkt 5), i det omfang de ved genoprettelsen af virksomhedens rentabilitet frigjorte midler tillader det.

- 136 Endvidere har sagsøgeren ikke godtgjort, hvorledes HTM's tilbud om at producere ski og skistøvler på sine konkurrenters vegne i sig selv skulle stride mod de i beslutningen stillede betingelser for tilladelsen af støtten.
- 137 Anbringendet kan herefter ikke tiltrædes.

Det ottende anbringende om, at Kommissionen ikke er i stand til at kontrollere gennemførelsen af beslutningen

- 138 Salomon har gjort gældende, at Kommissionen ikke er i stand til at kontrollere virkningen af kapitaltilførslerne til HTM på grund af opdelingen i rater, idet Kommissionen ikke har betinget betalingen af hver enkelt ny rate af, at de for udbetalingen af den forudgående rate stillede betingelser er opfyldt.
- 139 Kommissionen og intervenienterne har anført, at Kommissionen ikke havde pligt til at kræve en forudgående godkendelse af udbetalingen af de resterende dele af støtten, og at der til tilladelsen af støtten er knyttet betingelser, som Kommissionen har kompetence til at sikre opfyldt.

- 140 Det bemærkes, at HTM ifølge beslutningens artikel 2, første led, to gange om året skal fremlægge en rapport om gennemførelsen af omstruktureringen, hvoraf det fremgår, hvilken økonomisk udviklingen virksomheden har gennemløbet, hvilke finansielle resultater den har opnået, og hvorledes disse stemmer overens med omstruktureringsplanen. Desuden skal HTM forelægge årsregnskaberne for sine virksomheder for årene 1995-1999 ved udgangen af juni måned i det år, der følger efter det pågældende regnskabsår.
- 141 Under alle omstændigheder ville Kommissionen, såfremt det havde vist sig, at betingelserne for tilladelsen af støtten ikke blev opfyldt, uanset bestemmelserne i EF-traktatens artikel 169 (nu artikel 226 EF), kunne indbringe sagen direkte for Domstolen i medfør af traktatens artikel 93, stk. 2, andet afsnit (jf. i samme retning Domstolens dom af 4.2.1992, sag C-294/90, British Aerospace og Rover mod Kommissionen, Sml. I, s. 493, præmis 11).
- 142 Det følger heraf, at anbringendet ikke kan tiltrædes.

Det niende anbringende om, at beslutningens begrundelse er utilstrækkelig

- 143 Salomon har gjort gældende, at det ikke i beslutningen godtgøres, at markedet er oligopolistisk, og at det heller ikke påvises, hvorledes nedbringelserne af HTM's kapaciteter skulle give de andre konkurrenter mulighed for at drage fordel af nye markeder. Der gives ingen begrundelse for, at der ikke tages hensyn til de tekniske og kommercielle udviklinger inden for vintersportsartikelbranchen og til beskæftigelsesgarantien. Beslutningen indeholder ingen oplysninger om de forskellige poster i omstrukturingsomkostningerne. Størst uklarhed er der omkring spørgsmålet om støttens forholdsmæssighed. Kommissionen har ikke begrundet den manglende kontrol med anvendelsen af støtten med henblik på spredning af aktiviteterne til produkter, der er præget af endnu større konkurrence end de traditionelle produkter. Endelig giver begrundelsen for beslutningen ikke grundlag for at vurdere karakteren af og enkelthederne i samt

virkningerne, rækkevidden og godkendelsen af omstrukturingsplanen for HTM.

- 144 Kommissionen, HTM og Republikken Østrig finder derimod, at beslutningen opfylder de i retspraksis opstillede krav med hensyn til begrundelse.
- 145 Det bemærkes, at den begrundelse, som kræves i henhold til EF-traktatens artikel 190 (nu artikel 253 EF), klart og utvetydigt skal angive de betragtninger, som den fællesskabsmyndighed, der har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, dels således at de berørte kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, for at de kan varetage deres interesser, dels således at Fællesskabets retsinstanser kan udøve deres prøvelsesret. Det kræves imidlertid ikke, at begrundelsen skal angive alle de relevante faktiske og retlige momenter. Kommissionen kan f.eks. i begrundelsen for beslutninger, som den må træffe for at sikre anvendelsen af konkurrencereglerne, begrænse sig til at redegøre for de faktiske omstændigheder og retlige betragtninger, der har været afgørende med henblik på beslutningens konklusion (jf. i samme retning Rettens dom af 30.4.1998, sag T-16/96, Cityflyer Express mod Kommissionen, Sml. II, s. 757, præmis 64 og 65).
- 146 Som gennemgangen af de forudgående anbringender har vist, må Retten fastslå, at beslutningens begrundelse i overensstemmelse med traktatens artikel 190 klart og utvetydigt viser Kommissionens ræsonnement, når henses til de præciseringer, den har givet i sine skriftlige indlæg og i sine svar på Rettens spørgsmål. Begrundelsen for beslutningen har således for det første gjort det muligt for sagsøgeren at gøre sig bekendt med baggrunden for den trufne foranstaltning med henblik på at kunne varetage sine interesser og afgøre, om beslutningen er lovlig, og for det andet har Retten hermed fået mulighed for at udøve sin kontrol i den henseende (jf. i samme retning Rettens dom af 31.3.1998, sag T-129/96, Preussag Stahl mod Kommissionen, Sml. II, s. 609, præmis 93).
- 147 Anbringendet kan herefter ikke tiltrædes.

148 På baggrund af ovenstående bemærkninger bør Kommissionen i det hele frifindes.

Sagens omkostninger

149 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Sagsøgeren har tabt sagen og pålægges derfor at betale Kommissionens og intervenienten HTM's omkostninger i overensstemmelse med disse to parter's påstande.

150 I medfør af procesreglementets artikel 87, stk. 4, første afsnit, bærer medlemsstater, der er indtrådt i en sag, deres egne omkostninger. Det følger heraf, at Republikken Østrig bærer sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Anden Udvidede Afdeling)

1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.

2) Sagsøgeren betaler Kommissionens og intervenienten Head Tyrolia Mares' omkostninger.

3) Republikken Østrig bærer sine egne omkostninger.

Potocki

Lenaerts

Bellamy

Azizi

Meij

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 6. oktober 1999.

H. Jung

A. Potocki

Justitssekretær

Afdelingsformand

Indhold

Relevante retsregler	II - 2930
Sagens faktiske omstændigheder	II - 2931
Retsforhandlinger for Retten	II - 2939
Parternes påstande	II - 2940
Formaliteten	II - 2941
Realiteten	II - 2943
Omfanget af Rettens legalitetsprøvelse vedrørende den omtvistede omstrukturingsstøttes forenelighed med fællesmarkedet	II - 2943
De økonomiske transaktioner, som der ikke i beslutningen blev taget hensyn til ved afgørelsen af, om den omtvistede omstrukturingsstøtte kunne tillades	II - 2944
Det første anbringende om, at der ikke er tale om én samlet støtte	II - 2949
Det andet anbringende om, at henvisningen til den oligopolistiske struktur på markederne for vintersportsartikler er retsstridig	II - 2950
Det tredje anbringende om en forkert analyse af de relevante markeder	II - 2951
Det fjerde anbringende om omstrukturingsplanens utilstrækkelighed	II - 2953
Det femte anbringende om, at de kapacitetsnedbringelser og produktionsindstillinger, der pålægges HTM, er utilstrækkelige	II - 2955
Det sjette anbringende om, at støtten er uforholdsmæssig	II - 2960
Det syvende anbringende om manglende opfyldelse af betingelserne for tilladelsen af støtten	II - 2962
Det ottende anbringende om, at Kommissionen ikke er i stand til at kontrollere gennemførelsen af beslutningen	II - 2963
Det niende anbringende om, at beslutningens begrundelse er utilstrækkelig	II - 2964
Sagens omkostninger	II - 2966